

300
minuta

OPASNOSTI

Džek Hit

Prevela
Dubravka Srećković Divković

— Laguna —

Naslov originala

Jack Heath

300 MINUTES OF DANGER

Copyright © Jack Heath 2015

First published by Scholastic Australia Pty Limited
in 2015.

This edition published under license from Scholastic
Australia Pty Limited.

Translation copyright © 2018 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Posvećeno Kler Forster,
bez koje ne bih mogao da budem pisac*

Sadržaj

	Škola snoubordinga	9
	Podvodna vožnja	23
	Nuklearna porodica	40
	Neobičan prtljag	55
	Ledeni strah	71
	Paklena vrelina	85
	Muvrus	99
	Podivljali voz	114
	Otrov	128
	Svemirska trka	145

ŠKOLA SNOUBORDINGA

Stvarno letimo nisko“, reče Džordž. „Hoćemo li uspjeti da pređemo te planine?“ **30.00**

Pilot se nasmeja. „Naravno! Ne brini se.“

Njegova samouverenost je Džordžu pre pojačala nego što mu je umanjila brigu. Ruska divljina se protezala do horizonta na sve četiri strane: kilometri leda i crno drveće nalik kosturima. Kroz prljavo akrilno staklo nije se video nijedan grad. Nije bilo čak ni puteva. Rusija je najveća zemlja na svetu, a to znači obilje praznog prostora. Možda su on i pilot jedina dva čoveka u krugu od pedeset pa i više kilometara. **29.30**

Pilot je bio Finac koji je besprekorno govorio engleski i bio bleđ kao vampir. Na upravljaču je držao samo jednu ruku, a drugom se pipkao po srebrnoj minduši. Noge su mu bile prekrštene, a kraj ručice komande gasa balansirala je poluprazna limenka s gaziranim sokom. Nije ostavljao utisak da svoj posao shvata preterano ozbiljno. **28.50**

Kod redovnih putničkih letova, piloti obično drže dosadne govorancije o vremenskim prilikama i satu

sletanja. Sada je Džordž razumeo i zašto to rade. Kad brišeš na visini od pet hiljada metara nad zemljom, brzinom od trista kilometara na sat, teško ćeš se osetiti bezbedno uz pilota koji ima ličnost. Putnici žele da veruju da je osoba zadužena za let u suštini robot. Bez smisla za humor, bez novih ideja, bez grešaka.

27.30

Ali ovoga dana ta iluzija nije bila prisutna. U avionu između kabine i kokpita nije postojala pregrada. U njemu su bile samo dve osobe: Džordž i pilot.

Planinski venac Urala još je bio daleko, ali izgledao je smrtonosno. Sunce se rađalo iza reckastih vrhova s kapama od ledenih šiljaka. Kao da je horizont oivičen ajkulinim zubima.

Džordž je govorio sebi kako ne treba da se brine. Uostalom, te planine i jesu cilj njegovog putovanja. Besmisleno bi bilo poneti snoubord u potpuno ravne predele. A što se tiče pilota – tja, verovatno zna šta radi.

27.20

Tehnički, taj kamp za snoubordere – „daščara“, kako ga je Džordž zvao – počinjao je s radom tek iduće nedelje. Džordžovi roditelji otputovali su u Rusiju ranije da bi obavili tamo nekakav posao za Ministarstvo poljoprivrede. Džordž ih je preklinjao da mu dozvole da provede nekoliko dana vežbajući u planinama. Da su upoznali tog pilota, nikad se ne bi saglasili.

27.00

Nećemo se slupati, reče Džordž u sebi. *To se u pravom životu gotovo nikad ne dešava.*

Unutrašnjost aviona bila je malecna, sa svega šest sedišta presvučenih čupavom tkaninom i sa tako niskom tavanicom da čak ni Džordž ne bi mogao da se sasvim uspravi kad bi ustao. Imao je osećaj kao da putuje minibusom po zemljanom putu. Po objašnjenju

Džordžove sestre, koja je imala fantastične ocene iz matematike i drugih prirodnih predmeta, neki vazdušni džepovi su gušći, a neki su ređi. Zbog toga je avion poskakivao kao čamčić po uzburkanom moru.

Džordž se nije razumeo u fiziku – *zar ne bi trebalo da je vazduh samo vazduh?* Njemu su bolje išli jezici, poput nemačkog i francuskog.

„Moj rođak“, izgovori pilot urlajući da bi nadjačao zvuk motora. „Posедуje najbolji hotel u Novosibirsku. Trebalo bi da odsedneš kod njega.“

25.00

„Hvala vam“, reče Džordž, „ali smeštaj mi je već rezervisan.“

„Veruj mi“, kaza pilot, čime je naveo Džordža upravo na suprotno, da mu još manje veruje, „isplatiće se da otkazeš čak i ako ti odbiju procenat.“ Na to krenu da iščačkava nešto iz zuba, pa mu sad nijedna ruka nije bila na upravljaču.

„Rezervisali su mi roditelji“, reče Džordž. „Čekaju me tamo.“

24.30

Pogledao je kroz prozor i baš tad vide kako nešto pada s neba. Bilo je okruglo i sjajno, kao kugla iz kuglane ili motociklistička kaciga. Ali pre nego što je Džordž stigao čestito da zagleda tu loptu...

Motor je usisa u sebe.

Bum!

Avion se naglo iskrenu u stranu.

Sigurnosni pojas se zari Džordžu u bokove, a limenka s gaziranim sokom polete sa svog postolja. Na pilotovom licu ukaza se panika; opsovao je na finskom i zgrabio upravljač. Svetla upozorenja treptala su po čitavom kokpitu.

23.00

Iz skrivenih pregrada iznad otprilike polovine sedišta ispadoše maske za kiseonik. Pregrada nad Džordžovom glavom takođe se otvorila, ali iz nje ništa nije ispalo. Sigurno se ta maska izgubila ili oštetila.

Gurnuvši levu ručicu komande gasa skroz do kraja, a desnu povukavši ka sebi, pilot uspe da povrati vlast nad avionom. Horizont je opet postao vodoravan, a Džordžu je srce usporilo približno do normalne brzine.

22.15 „Šta je ovo bilo?“, oštro upita.

„Nisam ja kriv“, reče pilot. „Nešto nas je udarilo. Možda ptica.“

„Ne, bilo je okruglo. Palo je odnekud iznad nas.“

„Možda je svemirski otpad.“ Kucnuo je po neka kvom brojčaniku koji je ličio na brzinomer u kolima Džordžove mame. Igla je polako išla naniže. „Morao sam da prebacim snagu sa oštećenog motora kako bih sprečio požar. Gubimo visinu.“

21.50 Šiljci Urala nisu više izgledali tako daleki. „Hoćemo li ipak uspjeti da pređemo planine?“, upita Džordž.

21.00 „Samo časak.“ Pilot dohvati beležnicu i olovku, pa krenu da žvrcka i nešto računa. Džordž prestade da diše. Zar za tako nešto ne bi trebalo da imaju kompjutere?

„Da“, najzad se oglasi pilot. „Preći ćemo ih s razmakom od dvadeset jednog metra. Vidiš? Rekoh ti da ne brineš.“

Džordž je piljio u njega. Dvadeset jedan metar, to ne zvuči kao prevelik prostor za grešku.

„Ima li tu negde staze za sletanje?“, upita Džordž.

„Da. Na severu.“

19.30 Pilot obrte upravljач i uradi nešto s pedalama pod stopalima. Avion se iskosi u stranu. Iz drugog motora,

koji je još radio, odjeknu potmulo brundanje. Krila zakloparaše kao mašina za veš koja je ispala iz ravnoteže, a avion sunu naniže. Pilot žurno obrte upravljač u prethodni položaj i avion se ispravi.

„Oštetilo se kormilo“, reče. „Ne možemo da skrenemo jer ćemo izgubiti previše visine. Sad imamo samo...“ Nažvrljao je još neki račun. „...devet metara fore. Ako pokušamo da preusmerimo avion ka stazi za ateriranje, razbićemo se o planine.“

Džordž oseti bol u želucu. To je previše i za ljubitelja ekstremnih sportova.

„Ako ne možemo da skrenemo“, kaza, „na šta ćemo onda da sletimo?“

Pilot je već zgrabio pohabanu kartu i lenjir. Džordž razabra nekoliko imena gradova, ili možda provincija – Kištim, Kasli, Argajaš. Pilot ucrtava trenutne koordinate. Posle nekoliko sekundi ponovo to uradi. Zatim na osnovu te dve tačke izvede proračun i izvuče pomoću lenjira liniju tačno do...

„O, ne“, promrmlja. Lice mu postade još bleđe. „Ne, ne!“

„Šta se dešava?“, upita Džordž.

Pilot čvrknu nekoliko prekidača, ustade sa svog sedišta i pođe ka zadnjem delu aviona.

„U šta ćemo to udariti?“, ponovi Džordž pitanje. „U neku drugu planinu?“

„Mnogo gore“, kaza pilot. „Moraćemo da se evakuišemo.“

„Evakuišemo? Kao kad...“

Pilot je već stavljao na leđa ranac s natpisom *PARACHUTE*. Džordž možda nije bio baš najbolji

19.00

17.55

17.00

iz fizike, ali je zato bio prvi u odeljenju iz francuskog. *Paracete chute* znači *zaštita od pada*.

16.30

„Iskočićemo iz aviona?“ Džordž oseti da mu se vrti u glavi.

„Veruj mi“, reče pilot. „Bolje to nego ono drugo.“

Prišao je vratima za slučaj opasnosti, zgrabio ručicu i cimnuo je nadole. Vrata tako naglo izleteše u prazninu da je izgledalo kao neki čarobni trik. Džordž oseti prasak u ušima i zatetura se u stranu jer se avion zaljuljao. Grmljavina vetra je zaglušivala uši. Hladnoća koju nosio sa planinskih vrhova Urala ledila je Džordžu krv u žilama.

Ništa nije bilo kako treba. „Ne znam kako se koristi padobran!“, uzviknu Džordž.

16.00

„Lako je. Samo povuci taj konopac deset sekundi nakon skoka.“ Pilot nije čak ni pogledao u Džordža kad se okrenuo ka otvorenim vratima i bacio se iz aviona. Vazduh ga je usisao u tren oka, a Džordž ostade sam u oštećenom avionu na putu ka ko zna čemu.

15.30

Džordž stade da pretura po ormariću iz kog je pilot izvadio sebi padobran. Tu je bio samo još jedan. Kad ga je uzeo u ruke, delovao je previše lagano da bi mu spasao život. Ali pretpostavljao je da to i jeste ključno. Padobran je svakako napravljen od vlakana dovoljno jakih da drže skakača, a ipak ne toliko teških da ga povuku u dubinu.

15.00

Namakao je padobran na leđa.

Remen na jednom ramenu puče.

Džordž se uznemireno zagleda u iskidanu tkaninu. Možda bi mogao da veže čvor, ali neće znati da li

će remen izdržati njegovu težinu sve dok ne povuče konopac. I da li su to tragovi zuba?

Obrnuo je ranac s padobranom i otkrio rupu nalik tunelu kroz platno. Okružen čaurom od iscepanog najlona, unutra je ležao mrtav pacov, ljuspaste kože zategnute preko kostiju. Tu je napravio gnezdo pre nego što je uginuo od gladi.

14.30

Džordž ciknu i ispusti padobran. Neupotrebljiv je. Da li je pilot znao da je samo jedan padobran ispravan? Da li je zato onako brzo iskočio umesto da zastane bar koliko da pokaže Džordžu kako padobran funkcioniše?

Džordž pritrča otvorenim vratima. Uхватила ga je vrtoglavica već od toga što se samo našao blizu odvratnog ambisa. Nanosi i udoline dole u snegu ličili su na reljef nekakve nepravilno oblikovane loptice za golf. Stegao je obema rukama šipke za pridržavanje. Zemlja je još bila udaljena najmanje čitav kilometar. Ako padobran ne radi kako treba, nema šanse da preživi pad.

14.00

Drugi izbor mu je bio da ostane u avionu i pokuša da izvede prinudno sletanje. Ali ako se i sam pilot – čovek sa školom i iskustvom – toliko preplašio terena pred sobom da je radije iskočio iz aviona nego da se okuša sa ateriranjem, kakve nade onda ima Džordž?

Potrčao je opet u kokpit. Sa tavanice je visio radio. Dohvatio ga je i pritisnuo dugme sa strane. „Halo?“ , dreknu. „Avion mi pada, a ja ne znam da upravljam njime! Mejdej, mejdej, mejdej!“

Još jedan francuski izraz: *M'aider. Pomozite mi.*

13.10

Čulo se samo statičko šuštanje. Džordž promeni kanal i pokuša iznova. Ništa. Pošto je isprobao pet

različitih kanala, a odgovora nije bilo, zaključio je da je radio po svoj prilici pokvaren. Nema kormilo, nema radio, nema padobran – da li je išta ispravno u tom glupom avionu?

Kroz vetrobran se video Ural kako se preteći bliži, kameniti vrhovi su blistali. Džordž nije previše verovao pilotovim proračunima. Avion možda uopšte neće ni uspeti da preleti planine. Ako će već da iskače, mora to da uradi što pre.

Vezao je iskidani remen u čvor, stavio padobran na leđa i potrčao opet ka izlazu za slučaj opasnosti. Sneg pod njim nije delovao nimalo bliže. Vrelina iz preostalog motora prosecala je kroz vazduh treperav trag. Pošto se razumeo u ekstremne sportove, znao je da padobranci prilikom prizemljenja često slome nogu. Čak i potpuno ispravan padobran usporava pad tela tek donekle. Koliko li ga je pacov ošteti?

Ali nije imao izbora.

11.30

Džordž se namesti u polučučeci položaj, spreman da se odrazi kroz otvor vrata...

A onda se uspravi. Bilo je previše strašno.

Ponovo je pričučnuo, govoreći sebi da će poginuti ako ne skoči...

Ali je oklevao. Možda postoji i drugačije rešenje.

Pogledao je ponovo kroz prednja stakla. Imao je možda još šezdeset sekundi pre nego što avion prođe iznad planina ili tresne u njih.

11.00

Cimnuo je pregradu nad glavom da se otvori, pa odbacio torbu u stranu i ukazao se njegov snoubord – daska namenjena vožnji po prirodnim terenima, od visokoizdržljivog polietilena, s čeličnom trakom duž ivica.

Bila je predugačka za halfpajp i za akrobacije, ali možda će baš ta njena veličina spasiti Džordžu život.

10.30

Strgao je cipele, obuo čizme za snoubording i pričvrstio ih vezovima za dasku.

Onda je stavio skijaške naočari, žaleći što nema i kacigu. Ako prilikom prizemljenja udari glavom i onesvesti se, mogao bi se smrznuti i umreti pre nego što ga neko nađe.

09.55

Doskakutao je do izlaza za slučaj opasnosti, stružući daskom o pod. Nije imao vremena da skida padobran – planina je bila tačno pod njim. Pilotova računica ipak se pokazala kao ispravna. Snežni vrh se nalazio tačno na sedam-osam metara ispod sve brže letelice.

Dovoljno blizu. Džordž duboko udahnu i baci se iz aviona.

Mlaz vrućeg vazduha koji je hujao kroz preostali motor odmah ga je oduvao s puta. Zavrteo se kao igračka na koncu, a horizont je proletao oko njega munjevitom brzinom dok je, premećući se, leteo ka planini. Imao je utisak da će se ispvraćati.

09.20

Isturio je ruke i noge, boreći se da uspostavi ravnotežu. Vetar mu je šamarao odeću, kao da je umotan u ćebe pa po njemu udara grupa boksaerskih prvaka s rukavicama, ali brzo se obrnuo kako treba.

Taman u pravi čas. Džordž tresnu o sneg neverovatnom silinom, ne toliko zbog visine aviona koliko zbog brzine kojom se avion kretao. Dvostruki udarac prostruja mu spiralno uz noge i odjednom je već šibao padinom, a daska je sekla brazdu u snegu.

08.00

„Juhuuu!“, zakliktao je dok je leteo po belom prahu, brže nego što je ikada dotad išao. Avion je prošišao

nad njim i brundajući produžio ka daljinama. Ubrzo je nestao nad sledećim vrhom. Možda nikada neće saznati gde je avion završio. Ali ostao je živ.

Zasad. Džordž se osvrte ka padini i tek tada vide ka čemu ide.

07.20 Samo je zinuo. Između dve planine nalazila se pukotina – široka i duboka provalija čiji su se glatki, ledenoplavi zidovi protezali naniže u tminu. Uskoro će se strmeknuti u nju.

Iskrenuo je dasku poprečno, pokušavajući da se zaustavi, ali padina je bila strma, a on se prebrzo klizao. Sneg pod njegovom daskom bio se pretvorio u led. Morao je da je ponovo obrne kao maločas kako ne bi izgubio ravnotežu. Nije mogao da se zaustavi, a ni da zaobiđe pukotinu.

Možda bi uspeo da je preskoči.

06.30 Džordž čučnu da smanji otpor vetru i bude bliži dasci. Letela je sve brže po ledu. Pukotina je zjapila pred njim. Sve ovo je bila greška. Što se više bližio, to je izgledala šire – i dublje. Bio je već gotovo na rubu provalije, a još joj nije video dno. Ako ne uspe da izvede skok, pašće i poginuće.

Ali mora da pokuša. Ništa drugo mu ne preostaje. Postao je zarobljenik sopstvenih pogrešnih izbora.

Bio je sve bliži ivici...

I skočio je.

06.00 Nestala je Zemljina teža. Sneg je iščezao pod daskom, a Džordž je sad gledao odozgo u tako mračnu jamu da je izgledala beskrajno. Zidovi su joj bili nemilosrdno oštar mozaik leda i kamena.

Vinuo se ka suprotnoj strani; sunce se odbleskivalo o čelični obod daske, a sneg je leteo za njom kao trag mlaznjaka.

Ali bio je pretežak. Brzina mu se smanjivala. Na polovini pukotine već je video da neće uspeti. Prebrzo je padao.

05.50

Ako bude imao sreće, naleteće na kameni zid na drugoj strani provalije i poginuće od snage sudara. Ne bude li imao sreće, padaće sve dublje, sve brže ka sleđenim senkama u dubini, i na kraju će se razbiti o dno provalije. Niko nikada neće naći njegov leš. Roditelji i sestra nikada neće saznati šta mu se desilo. A sve zbog jednog oštećenog padobrana.

Padobran!

05.40

Džordž zgrabi konopac i cimnu ga. Najlonska kupola izlete ranca uz zvuk kao kad šleper u punoj brzini pregazi kartonsku kutiju. Džordž naglo propade naniže kad se padobran rascvetao nad njim, izreckan pacovskim zubima. Čvorovima vezano remenje ranca useće mu se u ramena i preko grudi.

Padobran kao da je doslovno *vrisnuo* kad je vetar zafijukao kroz sve te razjapljene rupe u tkanini nad njim. Propao slučaj. Nikako ga ne bi mogao usporiti dovoljno da preživi sudar. Samo je sebi obezbedio mrtvački pokrov.

04.30

Krc! Džordžu se glava trznu unapred, a ruke samo što mu ne izleteše iz ramenih čašica kad su se konopci zategli. Noge mu besomučno zamlataraše nad bezdanom, zarobljene daskom na nepromenljivom međusobnom odstojanju. Disanje mu je odjekivalo okolo po

pećini. I dalje nije video dno pukotine, ali zbog nečeg se zaustavio u padu. Šta se desilo?

Pogledao je naviše. Jedna rupa u padobranu zakačila se za reckavu ivicu litice. Sad je visio o konopcima koji su spajali ranac i padobran.

Nasmeja se, a glas mu suludo zaskakuta između zidova pukotine dok mu je opadao nivo adrenalina u telu, a srce usporavalo iz sprinta u kaskanje. Progrizavši rupu u padobranu, mrtvi pacov spasao mu je život.

03.00

Rrrrrrrp.

Zazvučalo je maltene kao pas koji reži – mala čivava ili pomeranac. Prestravljen, Džordž pogleda gore. To nije umislio.

Padobran se cepao.

Rrrp.

02.41

Dok je posmatrao, rupa u najlonu malčice se proširila. Tkanina je bila isuviše oštećena da bi izdržala njegovu težinu.

Nije imao vremena za gubljenje. Zid litice bio mu je van domašaja, a ionako na njemu ne bi imao za šta da se pridrži. Zato se Džordž uhvati za konopce i počne da se izvlači na mišiće, jednom pa drugom rukom.

02.20

To je povećalo nategnutost padobrana. Rascep počne još brže da se širi po najlonu. Uskoro će pući i poslednjih nekoliko vlakana, a Džordž će se sunovratiti u pukotinu.

Peo se najbrže što se usuđivao. Uporno je držao oči uprte u sivo nebo, kao da će od toga postati lak poput pera.

Svaki novi pedalj vodio ga je sve bliže vrhu litice, ali istovremeno i proširivao rascjep na padobranu. Sa svakim pređenim metrom gubio je trideset do četrdeset centimetara. Pluća su ga bolela od udisanja ledenog vazduha. Mišići ruku su mu buktali. Snoubord pod njim bio je jezivo težak, ali nije smeo da odvoji ruku od konopca da bi ga skinuo.

02.00

Kad se našao bezmalo na vrhu, pukoše i poslednje niti padobrana. Rub litice ih prereza kao što bi giljotina presekla tanku hartiju.

Džordž oseti da počinje da pada. Razmahnu očajnički rukom...

01.40

I uhvati se za ivicu litice.

Padobran se sruči preko njega kao zaštitni najlon preko nekog skupocenog kipa. On ga zbacila slobodnom rukom, a onda ščepa hladni kamen, gnječeći jagodice prstiju do same kosti. Znajući kakav je baksuz, očekivao je da litica počne svakog trena da se odronjava. Grabio je prstima po ledu, izvlačeći se na njega: lakat, lakat, koleno, koleno. A onda otpuza na bezbedno rastojanje od ivice i sruči se.

01.00

Tu je ležao nekoliko časaka, a obraz mu je goreo od snega. Jedini zvuk bio je daleki šapat vetra koji je hujao nad sibirskom divljinom. Sunce se promoli iza oblaka.

Avion beše poleteo otprilike dvadeset minuta pre nego što je Džordž iskočio, a kretao se približno brzinom od trista kilometara na sat. To je značilo da se nalazi na sto kilometara od civilizacije. Nije imao ništa za jelo, nije imao zaklon i nije imao načina da stupi u kontakt sa ostatkom sveta.

00.30

Srećom, veći deo puta vodiće ga nizbrdo.

Džordž skide vezove daske sa čizama i sa mukom se pridiže. Pomoću senke je odredio na kojoj strani je zapad, a onda uzeo dasku pod mišku i zaputio se šljepkajući kroz sneg ka šiljku sledećeg planinskog vrha.

00.00

Njegova avantura tek je počinjala.